

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПРОДУКТИВНОСТІ СОСНИ КРИМСЬКОЇ ТА ЗВИЧАЙНОЇ У ЛІСАХ ДП «ГУТЯНСЬКЕ ЛГ»

Левченко В.В. гр. 205-21м-01

Науковий керівник – канд. с.-г. наук, доц. **В.В. Горошко**
Державний біотехнологічний університет

Сосна кримська (*Pinus Pallasiana*) морфологічно досить різко відрізняється від сосни звичайною довшою і жорсткішою хвоєю (8-15 см), що сидить також в пучку по 2 шт., довгими (до 10 см) і товстими шишками, сукуватими і густохвойними деревами з темно-сірою тріщинуватою корою і товстими однорічними пагонами. Завдяки високій смолопродуктивності сосна кримська зазвичай більш стійкіша проти шкідників і хвороб порівняно до сосни звичайної.

Сосняки у складі ДП «Гутянське ЛГ» представлені на площі близько 11,0 тис. га, що становить фактично 42 % площі досліджуваного підприємства. З них деревостани сосни звичайної представлені на площі фактично 12,0 тис. га або 96 % всіх сосняків ДП «Гутянське ЛГ». Відповідно сосна кримська у складі лісів ДП «Гутянське ЛГ» займає лише 0,4 тис. га або 4 % всієї площі сосняків.

За результатами аналізу таксаційних показників досліджуваних сосняків встановлено, що середній вік сосни кримської становить 40 років, сосни звичайної - 47 років. При цьому вікова структура деревостанів сосни звичайної більш збалансована порівняно до деревостанів сосни кримської. В умовах свіжого дубово-соснового субору ДП «Гутянське ЛГ» деревостани сосни кримської поступаються за висотою та діаметром сосни звичайної. При цьому така закономірність спостерігається майже у всіх представлених класах віку. Також деревостани сосни кримської у всіх класах віку характеризуються меншим запасом на 1 га, ніж деревостани сосни звичайної. Середній запас на 1 га деревостанів з сосни звичайної становить 232 м³/га, а сосни кримської - 195 м³/га.

За результатами порівняння таксової вартості деревостанів сосни звичайної та сосни кримської встановлено, що деревостани сосни звичайної порівняно до деревостанів сосни кримської значно переважають їх за таксовою вартістю. При цьому різниця у вартості деревостанів з віком лише зростає. Не суттєве підвищення таксової вартості сосняків з сосни кримської, в деякій мірі вказує на те, що для цих деревостанів в межах Харківської області необхідно переглянути вік технічної стиглості.